

[Is deze nieuwsbrief niet leesbaar? Bekijk hem online!](#)

JANUARI 2020

Drechtstedendinsdag 14 januari 2020

De eerste Drechtstedendinsdag van het jaar, gehouden in Zwijndrecht, startte met een extra Drechtstraadvergadering in verband met de behandeling van het voorstel met betrekking tot Stroomlijn. Daarna volgde de themabijeenkomst Warmtenet.

Drechtraad

Voorzitter Kolff opent de eerste Drechtstraadvergadering en heet iedereen welkom en wenst iedereen een heel gelukkig 2020.

De raad van Alblasterdam heeft besloten de heer Pardo Kruidenier als Drechtstraadslid aan te wijzen voor D66. Dhr. Stout wordt nu plaatsvervangend lid. En de raad van Dordrecht heeft dhr. Portier als Drechtstraadslid aangewezen voor de SP. Hij neemt de plaats in van mevrouw De Feo. Voor beide nieuwe leden zijn er bloemen.

Dhr. Filippo van Fractie Filippo Hardinxveld-Giessendam gaat verder als D66 Filippo. Het is op dit moment nog niet duidelijk of hij ook gaat aansluiten bij de regiofractie van D66.

De heer Doevendans van VVD H.I. Ambacht heeft laten weten niet meer namens de VVD in de raad van H.I. Ambacht te willen zitten. Hij gaat verder als Realistisch Ambacht. De raad van Ambacht heeft besloten dat hij ook in de Drechtraad met die naam zitting zal hebben, met een stemgewicht van 6. Zijn plaatsvervangend lidmaatschap van de Drechtraad voor de VVD wordt ingenomen door mevrouw Oelfke-ten Seldam. Hiermee komt het aantal Drechtraadsleden op 58.

De fracties Gewoon Dordt en Realistisch Ambacht hebben laten weten duurzaam te willen gaan samenwerken. Deze samenwerking zal zo spoedig mogelijk verwerkt worden in de stemoverzichten, zodat hierin expliciet te zien zal zijn hoe het nieuwe samenwerkingsverband heeft gestemd.

Nog een laatste mededeling via de voorzitter van de regionale trekker van de energietransitie, Jacqueline van Dongen. Zij nodigt iedereen uit voor twee themabijeenkomsten in februari over dit onderwerp.

Vragenkwartier, vaststellen conceptverslag

Er zijn geen vragen en het verslag van 3 december 2019 wordt vastgesteld, net als de lijst ingekomen stukken. Deze zijn overigens tegenwoordig te vinden is onder het tabblad 'Documenten' op de website 'Drechtraad.drechtsteden.nl'.

Voorstel financiële versterking Stroomlijn B.V.

Dit agendapunt is de reden dat er vanavond een extra Drechtraadsvergadering plaatsvindt. Op 3 december 2019 is de besluitvorming over dit voorstel opgeschort. Inmiddels heeft overleg plaatsgevonden tussen een aantal Drechtraadsleden en portefeuillehouder Heijkoop, waar over de nog bestaande vragen is gesproken.

Het voorstel is om:

- 1. Akkoord te gaan met het vergroten van het eigen vermogen van Stroomlijn B.V., met € 450.000,00
- 2. Akkoord te gaan met het verstrekken van een tweede geldlening aan Stroomlijn B.V. van maximaal € 500.000,00.
- 3. Het vaststellen van de leningsovereenkomst.

De voorzitter geeft als eerste het woord aan de woordvoerder van SGP-CU, Dhr. Boudewijn, die op zijn beurt vraagt of de portefeuillehouder eerst een toelichting wil geven.

Portefeuillehouder dhr. Heijkoop bedankt voor deze mogelijkheid. Hij licht het mooie initiatief van de Wijkhopper toe en zegt dat het innovatieve karakter ook om lef, ondernemerschap en snelheid vraagt. Zo'n proces gaat wel eens gepaard met dat het niet in de juiste volgorde gaat. Ook vraagt het succes van het initiatief om investering. Tijdens de vorige raad bleken er toch nog meer vragen te zijn die zowel schriftelijk als tijdens het constructieve overleg met een delegatie van de Drechtraad op 6 januari zijn beantwoord. "Wat we als bestuur anders hadden moeten doen, was de Drechtraad meer aan de voorkant betrekken bij de financieringsvraag. Nu is het voorstel later voorgelegd, om snelheid te kunnen maken. Als Drechtstedenbestuur hopen we dat de Drechtraad kan instemmen het voorstel voor Stroomlijn, waar we trots op zijn en moeten blijven".

Eerste termijn

In de eerste termijn start de woordvoerder van SGP-CU met te zeggen dat zij het initiatief van harte ondersteunen. Er is echter wel een kritische houding naar de wijze waarop bestuurlijke invulling aan het proces is gegeven. Er is tijdens het gesprek op 6 januari aanvullende informatie gegeven, maar ook is duidelijk geworden dat de interventie tot aanhouding terecht was. Daar moet wederzijds van geleerd worden. Het lijkt dat de uitvoering en regiefunctie van vervoer past in de statuten maar dit zou nader onderzocht moeten worden. Ook moet er kritisch gekeken worden door de Auditcommissie naar de tijdelijke lening vanuit WMO-middelen die terug moet vloeien en een subsidie die nog niet verstrekt is. Ook blijken er wel degelijk risico's verbonden aan de lening. Dat is nu in de memo opgenomen. Er zijn vragen waarom de markt hier nog niet op ingespeeld heeft en waarom samenwerking met de markt niet meegenomen is als optie. Risico's zijn nu niet de reden om niet in te stemmen met het voorstel, maar er zijn zorgen om het feit dat deze pas laat tot uiting zijn gekomen. Wat betreft de governance (wijze van besturen van en toezicht op de BV) zijn er aandachtspunten omtrent het feit dat naast de regiefunctie nu ook zelf uitgevoerd wordt. Er moet een zuivere scheiding komen tussen opdrachtgever en -nemer. Bij het advies dat ingewonnen wordt, verwachten we hier ook aandacht voor. Alles overziend, is er geen reden om de lening niet te verstrekken maar houden we wel de

vinger aan de pols over de opvolging.

De woordvoerders van SLP, CDA, D66/VSP, D66 Filippo en GroenLinks sluiten zich hierbij aan en benoemen allen dat het DSB moet reflecteren op hun aanpak. De woordvoerder van SLP, de heer Moorman, voegt hieraan toe dat betere informatieoverdracht had moeten plaatsvinden en dat de regierol niet past bij hoe de overheid dit zou moeten doen. Ook acht hij het aanwenden van Wmo-gelden onrechtmatig. De woordvoerder van CDA, mevrouw Middelkoop, betreurt het feit van tevoren niet geïnformeerd te zijn maar geeft ook een compliment voor het fantastische initiatief van de Drechthopper. De woordvoerder van D66/VSP, mevrouw Castelijm, vindt het heel vervelend nu alleen nog maar te kunnen tekenen bij het kruisje. Dhr. Filippo zegt nog dat dit geen goed voorbeeld is van goed rentmeesterschap. De vragen uit de eerste termijn worden afgesloten met die van de woordvoerder van GroenLinks, de heer Grimmus, over de lening die loopt en of het een continu krediet is of echt alleen een lening.

Portefeuillehouder Heijkoop neemt het woord en geeft aan dat een aantal vragen reeds beantwoord is in de technische beantwoording. Hij dankt iedereen voor zijn reactie en is blij dat de grote meerderheid heeft aangegeven te zullen instemmen. Hij geeft aan goed te zullen kijken naar de governance en de statuten, hier zal het treasury-comité naar kijken. Hij geeft toe creatief te zijn geweest met de bevoorschotting en had daarover vooraf moeten informeren, dit zullen ze in het vervolg doen. Over risico's geeft hij aan dat groei zorgt voor minder vatbaarheid voor risico's. Wat betreft het krediet zegt hij ook toe dat als in de toekomst opnieuw een financieringsvraag komt, er tijdig bij de Drechtraad teruggekomen wordt. En als de markt het over wil nemen dat wij als overheid een stapje terugdoen. De woordvoerder van PvdA, de heer Van Krimpen, wil graag nog weten waarom de documenten van de businesscase niet vertrouwelijk gedeeld zijn, waarop Heijkoop antwoordt het vooral zorgvuldig te hebben willen doen omdat het toch een BV is en de documenten wel ter inzage lagen.

De woordvoerder van GroenLinks geeft aan het af te keuren hoe met de gelden creatief is omgegaan. De woordvoerder van D66/VSP vindt de gang van zaken ook niet kunnen. D66/VSP verzoekt om een schorsing van vijf minuten waarna de tweede termijn aanvangt.

Tweede termijn

In de tweede termijn worden geen nieuwe argumenten en standpunten aangevoerd. De portefeuillehouder dankt iedereen voor de steun op de inhoud. De genoemde punten worden meegenomen in het advies rondom governance, dat volgt zo spoedig mogelijk. Er zijn stemverklaringen van de SGP-CU, SLP, Groenlinks en D66.

Met 926 stemmen voor (en 11 tegen) wordt ingestemd met het voorstel.

De voorzitter dankt iedereen voor zijn aanwezigheid en sluit de vergadering om 20.35 uur. De volgende Drechtraad is op dinsdag 3 maart. Op dinsdag 4 februari is er Drechtstedendinsdag met themabijeenkomsten over Wonen en Economie.

Themabijeenkomst Warmtenet

Tijdens de themabijeenkomst Warmtenet worden de aanwezigen geïnformeerd over het hoe, wat en waarom van het warmtenet en de belangrijke rol die het kan spelen in de energietransitie. HVC en Woonbron als vertegenwoordiger van de (7) woningcorporaties verzorgen hiervoor een presentatie.

Regionaal trekker Energietransitie Jacqueline van Dongen trapt de bijeenkomst af en licht toe dat we met elkaar in deze transitie zitten en dat ze blij is met partners als HVC en de woningcorporaties. Ze geeft aan te begrijpen dat er vragen en kritische noten zijn. Hier wordt later antwoord op gegeven. Wel ziet ze dat het goed is dat wij in de Drechtsteden al zo ver zijn en dat corporaties verenigd zijn. Nu moet het Rijk over de brug komen, bijvoorbeeld voor de vitale randvoorwaarden.

Woningcorporaties

Dennis Gerlof van Woonbron neemt het over en vertelt over de positie van de woningcorporaties als startmotor van de energietransitie. Hij licht de omvangrijkheid van de huursector toe. Met 2,3 miljoen woningen heeft de sector 30% van het totaal aantal woningen in Nederland. Hun primaire taak is de beschikbaarheid, betaalbaarheid en leefbaarheid van huurwoningen verzorgen. Duurzaamheid moet daaraan bijdragen maar is geen hoofdtaak. Wel zien ze het belang in om het traject samen te doorlopen om de opgave te realiseren.

Voor de Drechtsteden zijn warmtekaarten gemaakt om de logische warmtevoorziening voor de corporatiewoningen in kaart te brengen. De woning zijn onderverdeeld in drie gradaties van waarschijnlijkheid van het warmtenet als beste oplossing, groen gas en all-electric. Doorberekeningen laten zien dat het aardgasvrij maken van alle 41.000 corporatiewoningen in de Drechtsteden met een all-electric oplossing (warmtepomp) 3

miljard euro zal kosten. Dit bedrag kan niet door de corporaties worden opgebracht. Het scenario waarin 90% van de woningen op een warmtenet en 10% van de woningen met een warmtepomp wordt verduurzaamd, is nu begroot op 1,3 miljard euro, wat al beter is dan 3 miljard euro. Het warmtenet is dus de meest realistische optie. Corporaties in de Drechtsteden trekken hier gezamenlijk in op, lusten en lasten worden gedeeld.

Tussenstand

De tussenstand op regionaal/gemeentelijk gebied is dat er een sterke projectstructuur aanwezig is en dat de 'Transitievisie Warmte 1.0' door 7 gemeenten is vastgesteld. Op het gebied van de woningcorporaties en HVC is de tussenstand dat intentieovereenkomsten tussen corporaties, gemeenten en HVC zijn getekend en een algemene financiële analyse van HVC gereed is. Gemeente Hardinxveld-Giessendam staat niet op de getoonde warmtekaart, omdat zij bij de samenstelling nog niet bij de samenwerking waren aangesloten, ondertussen is het rekenwerk ook voor Hardinxveld-Giessendam wel gedaan.

HVC

Arjan ten Elshof van HVC licht toe wat een warmtenet is; een grote infrastructuur niet van kabels of kleine leidingen maar echt van grote buizen. Ook vertelt hij dat HVC een publiek bedrijf is met als doel om grondstoffen te hergebruiken en de energiehuishouding te verduurzamen.

Aardgas hebben we drie generaties lang gebruikt om ons huis te verwarmen. De reden om destijds voor gas te kiezen, was omdat het goedkoop was. Zo goedkoop gaat het niet meer worden, maar we willen van het aardgas af, en daar hebben we drie alternatieven voor; groen gas / waterstof, collectieve warmte en all-electric oplossingen.

HVC voorspelt dat het landelijk ongeveer 30% tot 50% collectieve warmte wordt en 50% all-electric. Tijdelijk zal biomassa zorgen voor collectieve warmte, daarna geothermie met zonthermische warmte als aanvulling.

Er is voor de Drechtsteden een kaart gemaakt welke bronnen gebruikt kunnen worden. In sommige gebieden kan gebruik gemaakt worden van industriële warmtepompen als bron.

Sliedrecht/Papendrecht kunnen via geothermie verwarmd worden, Zwijndrecht bijvoorbeeld via aquathermie of waterstof die de bron opwarmt.

Proces

Er zijn detailkaarten gemaakt met informatie over welke eigendommen aangesloten kunnen worden op specifieke bronnen. Er lopen gesprekken over de financiën met de corporaties, we zijn er nog niet uit, maar het vormt wel een basis voor overkoepelde afspraken en is een startpunt voor subsidieaanvragen.

Er is vanuit het Rijk subsidie beschikbaar gesteld waarop we gaan inschrijven voor april 2020. We kiezen ervoor om te beginnen met makkelijk aan te passen woningen. We knippen de totale huurwoningvoorraad van 35.000 huizen waarschijnlijk op in delen, wel gaan we ervoor om deze allemaal in 15 jaar aardgasvrij te maken. De volgorde is ook afhankelijk van de instrumenten van de overheid, die zijn nu nog niet bekend. Maar we gaan op hoofdlijnen afspraken maken en aan de slag!

Woningcorporaties zijn dus als eerste aan zet. Maar over hoe het gaat met particuliere huizenbezitters is nog niet veel bekend, en dat is een prangende vraag die Jacqueline van Dongen ook veelvuldig stelt aan het Rijk. Belangrijk is dat huurders niet meer gaan betalen en ook huizenbezitters niet het zwaard van Damocles boven hun hoofd voelen als ze mogelijk 15.000 euro moeten investeren. Dus ook de financieringsaanpak en ontzorging zijn belangrijke thema's.

Er worden vragen gesteld over oudere huizen en of die aangesloten kunnen worden. Dit verschilt per woning en hangt van isolatiemogelijkheden en de warmtevoorziening af. Ook is er de vraag wat de rol van gemeenten zal zijn. Die krijgen in de toekomst een belangrijke rol in het aanwijzen van een warmteleverancier. Dat mag HVC zijn, maar mag

ook een andere leverancier zijn.

Ook worden er zorgen geuit over aansluitkosten en vastrechtkosten. Krijgt de huurder twee keer de rekening gepresenteerd? Van HVC en de verhuurder? Dennis geeft aan dat dit absoluut niet het uitgangspunt is.

Er wordt gevraagd of het transport publiek gemaakt kan worden, zodat kosten over 100 jaar uitgespreid kunnen worden i.p.v. de tijd die genomen is in een businesscase. Het antwoord is dat minister Wiebes, alles overwegende, heeft bepaald dat dit niet de oplossing is.

Joey Reedijk, Programmanager Energietransitie, sluit af met de opmerking dat de twee partijen al een jaar aan het rekenen zijn maar dat dit zich richt op de huurwoningvoorraad. De stap om met particulieren aan de slag te gaan is complexer.

Jacqueline dankt de heren en roept op om, bij behoefte aan informatie, vooral aan te kloppen dan kunnen er meer sessies georganiseerd worden.

De presentatie is [hier](#) te downloaden.

Drechtsteden

'Drechtstedendinsdag in een notendop' is een uitgave van de Regiogriffie. De nieuwsbrief is geen officieel verslag. Aan de tekst kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Regiogriffie, t. (078) 770 39 46 of regiogriffie@drechtsteden.nl.

Uw lidmaatschap wijzigen?

U kunt hier [uw voorkeuren aanpassen](#) of [uitschrijven van deze lijst](#).